

ŠIFRA 10

ZÁVOD PRAHOU
14. ŘÍJNA 2023

Tato čára ani cokoliv nad ní NENÍ součástí zadání šifry!

Před přibližně 422 lety, právě v době, kdy se touha po poznání orgánů a stavby lidského těla začala rozvíjet, zazářil Johannes Jessenius de Magna Jessen, který je známý pro svou první veřejnou pitvu v Praze. Tato událost zanechala trvalý otisk v historii medicíny. Praxe pitvy lidského těla jako součást univerzitního vzdělávání se poprvé objevila ve 14. století na nejstarších univerzitách. Tato výuka probíhala v Boloni roku 1300, následně v Padově a Florencii. Tato výuka se v průběhu několika staletí nezměnila: chirurgové pitvali těla na ulici, zatímco profesorské vysvětlovali anatomii studentům.

Padouch nebo hrdina?

Andreas Vesalius byl významnou postavou renesanční anatomie, jehož monografie "De humani corporis fabrica libri septem" přinesla kvalitní popisy orgánů a útvarů lidského těla. S Vesaliovým jménem je medicína spojována dodnes. Během renesance se univerzitní vzdělání postupně osvobozovalo od církevních zákazů pitev, což vedlo k rozvoji anatomických knih a hlubšímu pochopení anatomie. Latinské názvy orgánů se staly součástí popisů, a anatomie byla spojena s chirurgií, což dříve byla oddělená disciplína. Toto období renesance mělo významný vliv na mnoho aspektů evropské kultury, včetně umění a architektury. V mnoha městech vznikaly majestátní kostely a katedrály, které byly symbolem náboženského a kulturního bohatství.

Johannes Jessenius, renesanční osobnost, následoval tuto svatou tradici a v červnu 1600 provedl první veřejnou pitvu v Praze. Jessenius byl nejen anatom, ale také filozof a básník. Jeho výklad anatomie byl barvitý a často obsahoval různé jazyky a synonyma. Na rozdíl od dneška, kdy máme pevně stanovená anatomická pojmenování, Jessenius se zaměřoval na detaily, kterými se snažil poukázat na svou svatou vzdělanost.

O pitvě, kterou provedl, nevíme přesně, ale probíhala od 8. do 13. června a zaznamenala velký zájem, možná až tisíc diváků. Jessenius pitval tělo odsouzeného zločince, což bylo běžné postupy té doby.

Dnes máme mnohem detailnější znalosti o funkci orgánů než v době Jessenia, ale tradiční pitva zůstává nezastupitelnou součástí medicínského vzdělání. Virtuální technologie může být užitečnou pomůckou, ale klasická pitva poskytuje nezbytný praktický základ. Johannes Jessenius byl také znamenitým lékařem a spisovatelem. Napsal publikaci o chirurgických postupech a položil základy pro racionální chirurgii. Byl to všestranný člověk, který zanechal trvalý odkaz v oblasti anatomie a medicíny.

Některé významné ženy, jako Anna Morandi Manzolini, v 18. století přispěly k rozvoji anatomie a medicíny. Anna Morandi Manzolini byla známá italská anatomka a modelérka voskových figurín, která pomohla vytvořit realistické anatomické modely pro výuku a výzkum. Její práce byla klíčovým prvkem ve zlepšení anatomických znalostí a vzdělání v té době. Její jméno by mělo být rovněž uznáváno ve spojení s historií anatomie a medicíny.

Text napsal Jan Petraš a.i